

Kære læser af

Nationalpark Vadehavets Nyhedsmail

Midt i det triste efterårsvejr kan vi glæde os over en masse her i sekretariatet. Vi har fået to nye kolleger, Bettina Munch, som skal står for fejringen af nationalparkens 10-års fødselsdag i 2020, og Kerstin Hiersemann, som er i praktik i sekretariatet. Vi glæder os meget til samarbejdet med de to, som du helt sikkert vil komme til at høre mere til og fra over de kommende måneder.

Men vi har ikke kun fået en gave i form af to ekstra hjælpere. Hver uge modtager vi smukke fotos fra beboere og besøgende i nationalparken, som er med til at åbne Vadehavets fantastiske verden for vores følgere på instagram. Fotoet ovenfor er taget af Torben Hestehave, som var ude for at se sort sol i fugletårnet ved Ribelund. Han kom hjem med fantastiske fotos, men også dejlige oplevelser. For de fuglekiggere, som var mødt op, var så hyggelige, engagerede og i den grad venlige, så det der var tænkt som en foto- og naturoplevelse blev til meget mere, end Torben havde forventet.

Med denne lille gave - i form af et smukt foto fra Ribelund - vil vi ønske jer rigtig god læselyst og en rigtig god weekend i nationalparken med mange dejlige oplevelsesgaver. De bedste hilsner fra sekretariatet

Tidsfordriv? Nej nærmere en gave...

Der var måske ikke så meget digitalt over det væld af fotokort, som lå over hele gulvet i forbindelse med et kursusforløb i digital ledelseskultur, som en række

nationalparkpartnere og nationalparken netop er gået i gang med. Det lignede mest af alt et tilfælde af spillet 'tidsfordriv', som man lavede for at drille sine kammerater som barn. Men ikke desto mindre var kortene en indgangsvinkel til at fortælle, hvad man som partner kan byde ind med i forhold til, at Vadehavet bliver digitalt. Kursusforløbet bliver afviklet under [Prowad Link](#)-projektet, som skal understøtte partnerprogrammet.

Der kom mange gode forslag på bordet, og oplægsholderne kom med gode forslag til, hvordan partnerne bliver bedre til at bruge den digitale platform til at sprede budskabet om deres egen forretning og om nationalparken. Kurset var det første i en lang række, som skal gøre nationalparkens partnere endnu mere skarpe på den digitale verden - det må da siges at være noget af en gave.

Kulturelle gaver i vadehavsområdet

Vadehavet er kendt for sine fantastiske naturoplevelser, men området byder også på kulturoplevelser, der er lige så store og mangfoldige. I regi af EU

Interreg-projektet NAKUWA bliver en række kulturelle oplevelser i den dansk-tyske del af Vadehavet nu fremhævet.

Blandt andet har de danske og tyske partnere i projektet fået defineret 18 'must see'-kulturoplevelser, som alle nu er blevet præsenteret i faktaark på dansk og tysk.

De enkelte faktaark er bygget op, så attraktionen beskrives med tekst og billeder og suppleres med andre relevante oplevelser i vadehavsregionen. De indeholder sjove og spændende historier om attraktionen, som formidles som såkaldte 'fun facts'. Alle faktaark kan [findes på issuu](#).

Kursus for verdenspartnere er nu i gang

Nationalpark Vadehavets partnerprogram er inddelt i fem kategorier, og en af dem hedder 'vedensarvspartner'. Kategorien er for de nationalparkpartnere, som gerne vil arbejde seriøst med verdensarven, og som er villige til at investere en god del tid på at give deres medarbejdere grundig viden og indsigt i [Verdensarv Vadehavet](#), så de kan formidle dette videre til deres kunder/gæster.

Viden og indsigt bliver erhvervet gennem deltagelse i et [seksårigt kursusforløb](#), som netop er blevet sat i gang. Det første todages kursusmodul blev holdt i Ho, hvor cirka 40 deltagere fra i alt 13 partner-virksomheder/-foreninger deltog. Verdensarvspartnerkurserne afvikles i regi af Interregprojektet ProwadLink, Programmets første dag gav en grundlæggende indføring i verdensarv, UNESCO, verdensarvskriterier m.m., og på andendagen gik man i dybden med et par naturtyper, som har stor betydning for, at Vadehavet er blevet udpeget som verdensarv: klitter og strandenge. På billedet har Per Andersen og Bodil Kristensen fra [Myrthue - Natur, Kultur & Læring](#) fundet en god plads i en klit på Skallingen, mens de lytter til underviseren, biolog Ane Kirstine Brunbjerg fra Aarhus Universitet.

[ProwadLink](#) har til formål at støtte bæredygtig økonomisk vækst i Nordsøregionen ved at engagerede små og mellemstore virksomheder i bevaring af naturen og samtidig åbne for bæredygtig regional udvikling gennem potentialet i udpegning af verdensarv og særlig værdifuld natur. Deltagere i projektet er nationalparker, verdensarvssteder, Universiteter m.fl i Danmark, Tyskland, Holland, England og Norge.

Prisvindere vil invitere elever til Vadehavet

I forrige nyhedsmail kunne vi bl.a. fortælle, at Else Kirsten og Erhardt Ehmsen fra Buntje Ballum er modtagere af Tønder Kommunes kulturpris 2019. Med hæderen fulgte foruden et diplom en check på 9000 kr., som prismodtagerne skal bruge på en kulturel aktivitet, og nu har ægteparret besluttet sig for, hvad den skal være:

"Pengene skal bruges til at få eleverne fra 6. klasserne i folkeskolerne ud til Vadehavet. Det kunne være i forbindelse med en temaugle eller lignende, hvor pengene så kan bruges til at betale for transporten", udtaler Erhardt Ehmsen til JydskeVestkysten. Du kan læse hele artiklen [her](#).

Erhardt Ehmsen står bag Vadehavssmedjen i Ballum, hvorfra han arrangerer ture og forskellige aktiviteter med relation til Vadehavet. Vadehavssmedjen er partner med Nationalpark Vadehavet.

Temamøde om naturforvaltning i ådalene

Der blev blandt andet sat fokus på, hvordan man forvalter naturen helt lokalt i Varde Ådal, da vi 30.oktober holdt dette års temamøde på Hotel Arnbjerg i Varde. Dette var helt naturligt, idet temamødet havde overskriften 'Naturforvaltning i ådalene'. Men de knap 70 deltagere blev også taget med på en tur langt ud over vadehavsområdet - særligt i oplægget '[Det åbne land som dobbelt ressource](#)' fra Søren Møller, der er formand for styregruppen for den såkaldte 'handletank' (i modsætning til tænketank) [Collective Impact](#).

I Collective Impact er en række organisationer, foreninger, myndigheder m.v. samlet om en vision om, at man i 2022 i fællesskab kan iværksætte en stor jordreform i Danmark, som vil rulle hen over landskabet i løbet af en årrække. Jordfordeling, der gennemføres ud fra multifunktionelle hensyn, vil være et centralt redskab i reformen, der vil blive den største reform siden landboreformerne for 200 år siden og vil skabe høj grad af enighed om brugen af det åbne land mange år frem.

Temamødet i Varde bød også på oplæg om, hvordan vi kan få en rig og vild

natur ved at bruge græssende dyr som værktøj samt om vandløbsrestaurering og fiskene i vadehavsåerne.

Mød to nye ansigter i sekretariatet...

Bettina Munch er har god teoretisk og praktisk erfaring med bæredygtig turismeudvikling, destinationsudvikling og samarbejde og har arbejdet meget med events og arrangementsudvikling og -afvikling. Bettina er ansat som event- og udviklingskonsulent og hendes primære opgave er at være koordinator på fejringen af Nationalpark Vadehavets 10-års fødselsdag i 2020.

Kerstin Hiersemann er uddannet kontorassistent og har arbejdet i både Tyskland og Danmark, senest hos et sommerhusudlejningsfirma. Kerstin er i praktik hos Nationalpark Vadehavet og vil i de kommende måneder arbejde med sociale medier, oversættelser og administrative opgaver.

I sekretariatet ser vi frem til at arbejde sammen med Bettina og Kerstin!

Vidste du at:

- [Esbjerg Golfklub i Marbæk](#) er kåret til Danmarks bedste?
 - du kan blive meget klogere på østers, som det er tid til at plukke nu, ved at se en [film fra 1985](#)?
 - studerende på videregående uddannelser i Esbjerg kan komme gratis ind på [Fiskeri- og Søfartsmuseet](#)?
 - Museum Sønderjylland har [strikkecafé og foredrag om detektorarkæologi](#) den 26. november?
 - der er en helt gaveregn af [tilbud på vores hjemmeside](#)?
 - du kan blive meget klogere på verdensarven, ved at bruge (op)gaverne på [Mit Vadehav](#)?
-
-

Fotos:

Svaner og stære: Torben Hestehave, Digital destination: Ditte Hviid, NAKUWA produktark: NAKUWA, Verdensarvskursus: Jens L Hansen, Vadehavssmedjen: Vadehavssmedjen, Temamøde: Jens L Hansen, Solnedgang i fugletårnet: Torben Hestehave

Vores partnere kan downloade frie fotos, film og tekster på Skyfish.

Mangler du et login, så kontakt os.

[Besøg Nationalpark Vadehavets nyhedsarkiv](#)

This email was sent to alhdy@danmarksnationalparker.dk
[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Nationalpark Vadehavet · Havnebyvej 30 · Rønmø 6792 · Denmark

